M/P ENT – 29

Total No. of Pages : 16

Seat No.	

M.Phil./Ph.D. Entrance Examination, September - 2022

POLITICAL SCIENCE

Sub. Code : 58779

Day and Date : Saturday, 24, 09 - 2022 **Total Marks : 100**

Time : 10.00 a.m. to 12.00 noon

Instructions :

1) **All questions are compulsory.**
2) **Each question carries 2 marks.**
3) **Answers should be marked in the given OMR answer sheet by darkening the appropriate option.**
4) **Use black ball point pen only for marking the circle. Do not make any stray mark on the OMR Answer Sheet.**
5) **Follow the instructions given on OMR Sheet.**
6) **Rough work shall be done on the sheet provided at the end of question paper.**
7) **Only non-programmable calculators are allowed.**

1) Who is of the belief that public administration may be understood in terms of locus and focus?

A) L. D. White B) Dwight Waldo

C) Robert Golembiewski D) Henry Fayol

लोकस आणि फोकसच्या संदर्भात सार्वजनिक प्रशासन समजले जाऊ शकते यावर कोणाचा विश्वास आहे?

अ) एल डी व्हाइट ब) ड्वाइट वाल्डो

क) रॉबर्ट गोलेम्बीव्स्की ड) हेन्री फेयोल

P.T.O.

2) What is not a conclusion of Howthrone Experiments led by Elton Mayo?

A) The workers spontaneously form small informal groups. The norms and values of such groups have significant influence on the behaviour and performance of the workers.

B) Their inter-personal relations, attitude of the supervisors and other social and psychological factors have a far greater influence than physical conditions.

C) The Productivity of the workers is more driven alone by the money wages they are paid

D) Usually, the workers act or re-act not as individuals but as the members of a group.

एल्टन मेयोच्या नेतृत्वातील हॉथ्रॉन प्रयोगांचा निष्कर्ष काय नाही?

अ) कामगार उत्स्फूर्तपणे लहान अनौपचारिक गट तयार करतात. अशा गटांचे निकष आणि मूल्ये कामगारांच्या वागणुकीवर आणि कार्यक्षमतेवर महत्त्वपूर्ण प्रभाव पाडतात.

ब) त्यांचे आंतर–वैयक्तिक संबंध, पर्यवेक्षकाची वृत्ती आणि इतर सामाजिक आणि मानसशास्त्रीय घटकांचा शारीरिक परिस्थितीपेक्षा खूप जास्त प्रभाव आहे.

क) कामगारांची उत्पादनक्षमता केवळ त्यांना दिले जाणारे पैसे वेतनामुळे प्रभावित होते

ड) सामान्यत: कामगार व्यक्ती म्हणून नव्हे तर एखाद्या गटाच्या सदस्यांप्रमाणे वागतात किंवा प्रतिसाद देतात.

3) The book ‘And India wins Freedom’ was written by __________

A) Pandit Nehru B) Dr. Ambedkar

C) Br. Jiinah D) Moulana Azad

‘अॅन्ड इंडिया विन्स फ्रिडम’ हे पुस्तक .... यांनी लिहिले.

अ) पंडित नेहरू ब) डॉ. आंबेडकर

क) बॅ. जिना ड) मौलाना आझाद

4) Who was the founder of ‘Sarvajanik Sabha’?

A) Mahatma Phule B) G. K Gokhale

C) Justice Ranade D) Lokmanya Tilak

‘सार्वजनिक सभेचे’ संस्थापक कोण आहेत?

अ) महात्मा फुले ब) जी. के गोखले

क) न्या. रानडे ड) लोकमान्य टिळक

5) Morgenthau emphasized on __________ for world peace and establishment of world government?

A) War
B) Diplomacy
C) Balance of Power
D) Disarmament

जागतिक शांतता व विश्वराज्याच्या स्थापनेसाठी मोर्गेन्था यांनी …………… वर भर दिला आहे.

अ) युद्ध
ब) राजनय
क) सत्तासंतुलन
ड) नि:शस्त्रीकरण

6) Who stated the 'Game Theory' from War approach?

A) Liebnez
B) Thomas Shilling
C) Pedalford
D) Nitsche

युद्ध नितीच्या दृष्टिकोनातून खेळ सिद्धांत कोणी मांडला?

अ) लिबीनिझ
ब) थॉमस शीलिंग
क) पॅडल फोर्डड
ड) नित्शे

7) Which country was started 'SEZ' Project firstly?

A) Brazil
B) China
C) Russia
D) America

'सेझ' प्रकल्प पहिल्यांदा कोणत्या देशाने सुरू केला?

अ) ब्राझील
ब) चीन
क) रशिया
ड) अमेरिका

8) 'When was the 'Kyoto' agreement signed?

A) 1990
B) 1966
C) 1970
D) 1997

'क्योटो' करार केंव्हा स्वाक्षरीकृत झाला?

अ) 1990
ब) 1966
क) 1970
ड) 1997

9) Who was Firstly argued in Modern era that Politics is Public?

A) St. Augustine B) St. Thomas Aquinas

C) Machiavelli D) Aristotle

आधुनिक युगात राजकारण हे सार्वजनिक आहे असा युक्तिवाद सर्वप्रथम कोणी केला?

अ) सेंट ऑगस्टीन ब) सेंट. थॉमस ॲक्विनस

क) मॅकियाव्हेली ड) ॲरिस्टॉटल

10) Who is related to the idea of Political Obligation?

A) Socrates B) Sumit Sarkar

C) Antonio Gramsci D) Marx

राजकीय उत्तर दायित्वाच्या कल्पनेशी कोणाचा संबंध आहे?

अ) सॉक्रेटिस ब) सुमित सरकार

क) अँटोनियो ग्राम्सी ड) मार्क्स

11) Who propounded the concept of Congress system?

A) Rajni Kothari B) Kumar Sen

C) Rajani palme Dutt D) Sumit Sarkar

काँग्रेस व्यवस्था ही संकल्पना कोणी मांडली?

अ) रजनी कोठारी ब) कुमार सेन

क) रजनी पाम दत्त ड) सुमित सरकार

12) Who wrote the book 'India's Silent Revolution'?

A) Sanjay Kumar B) Yogendra Yadav

C) Rajni Kothari D) Christophe Jaffrelot

'इंडियाज सायलेंट रेवोल्युशन' हे पुस्तक कोणी लिहिले?

अ) संजय कुमार ब) योगेंद्र यादव

क) रजनी कोठारी ड) ख्रिस्तोफर जेफरलोट

13) Who propounded the concept of dominant caste?

A) Sanjay Kumar
B) Rajani palme Dutt
C) Pandit Nehru
D) M. N. Srinivas

वर्चस्वशाली जात ही संकल्पना कोणी मांडली?

अ) संजय कुमार
ब) रजनी पाम दत्त
क) पंडित नेहरू
ड) एम. एन. श्रीनिवास

14) Who wrote the book 'Two Concepts of Liberty'?

A) Frederick Heyek
B) Aristotle
C) Isaiah Berlin
D) John Locke

'टू कॉन्सेप्ट्स ऑफ लिबर्टी' पुस्तक कोणी लिहिले आहे?

अ) फ्रेडरिक हायेक
ब) अरिस्टॉटल
क) इसाया बर्लिन
ड) जॉन लॉक

15) Which concept is understood as the third sector of society?

A) Political Process
B) Civil society
C) Public Policy
D) Public Administration

कोणत्या संकल्पनेला समाजाचे तिसरे क्षेत्र समजले जाते?

अ) राजकीय प्रक्रिया
ब) नागरी समाज
क) सार्वजनिक धोरण
ड) सार्वजनिक प्रशासन

16) Which of the following factors contributed to the determination of public policy after the 1980s?

A) Board of Justice
B) Executive
C) Legislature
D) Think Tank

ऐंशीच्या दशकानंतर सार्वजनिक धोरण निश्चितीमधील कोणत्या घटकांचे महत्व वाढले?

अ) न्याय मंडळ
ब) कार्यकारी मंडळ
क) कायदेमंडळ
ड) थिंक टँक

17) Who joins the bridge of public administration and political science this is called?

A) Public policy
B) Electoral studies
C) Private administration
D) Private policy

राज्यशास्त्र व लोकप्रशासन यांना जोडणारा पूल कोणास म्हटले जाते?

अ) सार्वजनिक धोरण
ब) निवडणूक अभ्यासशास्त्र
क) खाजगी प्रशासन
ड) खाजगी धोरण

18) Who wrote the book. Understanding Public Policy'?

A) Thomas Dye B) Robert Iiston

C) Carl Friedrich D) David Easton

'अंडरस्टॅन्डींग पब्लिक पॉलिसी' हे पुस्तक कोणी लिहिले?

अ) थॉमस डाय ब) रॉबर्ट आयस्टोन

क) कार्ल फ्रेडरिक ड) डेव्हिड ईस्टन

19) When did the Modern approach to Comparative Politics begin?

A) After II World War B) After 2010

C) After 1980 D) After 1991

तुलनात्मक राजकारणाच्या आधुनिक दृष्टिकोनाची सुरूवात केव्हा?

अ) द्वितीय विश्वयुद्धानंतर ब) 2010 नंतर

क) 1980 नंतर ड) 1991नंतर

20) According to David Easton, the political system faces which stresses?

A) Demand & Support Stress B) Input - Output Stress

C) Performance Stress D) Survival Stress

डेव्हिड ईस्टन यांच्या मते, राजकीय व्यवस्थेला कोणत्या दबावाचा सामना करावा लागतो?

अ) मागणी आणि समर्थन/पाठींब्याचा दाब ब) आदान–प्रदानचा दाब

क) कामगिरीचा ताण ड) जगण्याचा ताण

21) Identify the important Political Parties in United Kingdom?

A) Labour & Democratic Party

B) Democratic & Conservative Party

C) Conservative & Labour Party

D) Liberal & Conservative Party

युनायटेड किंगडममधील महत्वाचे राजकीय पक्ष ओळखा?

अ) लेबर अँड डेमोक्रॅटिक पार्टी

ब) डेमोक्रॅटिक अँड कंझर्व्हेटिव्ह पार्टी

क) कंझर्व्हेटिव्ह आणि लेबर पार्टी

ड) लिबरल आणि कंझर्व्हेटिव्ह पार्टी

22) Who led the Bengali language movement in Bangladesh?

A) Yahya Khan
B) Sheikh Mujibar Rehman
C) Zahurul Haq
D) Mufti Ahmed

बांगलादेशातील बंगाली भाषा चळवळीचे नेतृत्व कोणी केले?

अ) याह्या खान
ब) शेख मुजीबर रहमान
क) झहुरूल हक
ड) मुफ्ती अहमद

23) Who propounded the idea of Grameen Bank?

A) Amartya Sen
B) Mohamud Yunus
C) Dr. Zakir Iqbal
D) Zuhural Haq

ग्रामीण बँकेची कल्पना कोणी मांडली?

अ) अमर्त्य सेन
ब) मोहम्मद युनूस
क) डॉ. झाकीर इक्बाल
ड) जुहुरल हक

24) Who wrote the book 'The Indian Constitution Cornerstone Of A Nation'?

A) Granville Austin
B) Hill Michael
C) Desai Datt
D) Vora Rajendra

'द इंडियन कॉन्स्टिट्यूशन कॉर्नरस्टोन ऑफ अ नेशन' हे पुस्तक कोणी लिहिले?

अ) ग्रॅनविले ऑस्टिन
ब) हिल मायकल
क) देसाई दत्त
ड) व्होरा राजेंद्र

25) Which officer checks the accounts of all the financial transactions of the central government and state government?

A) Comptroller and Auditor general of India
B) Attorney General
C) Governor
D) None of these

केंद्र सरकार आणि राज्य सरकारच्या सर्व आर्थिक व्यवहारांचे हिशेब कोणता अधिकारी तपासतो?

अ) भारताचे नियंत्रक आणि महालेखापरीक्षक
ब) महान्यायवादी
क) राज्यपाल
ड) यापैकी नाही

26) Fundamental Research is also called as __________

A) Diagnostic research
B) Exploratory research
C) Pure research
D) Survey research

मूलभूत संशोधनाला .... असेही म्हणतात.

अ) निदान संशोधन
ब) शोधात्मक संशोधन
क) शुद्ध संशोधन
ड) सर्वेक्षण संशोधन

27) What is Working Hypothesis?

A) A hypothesis that is negatively stated

B) A hypothesis which develops while planning the research

C) A hypothesis which describes the characteristics

D) None of these

वर्किंग हायपोथिसिस म्हणजे काय?

अ) एक गृहितक जे नकारात्मकपणे सांगितले जाते

ब) संशोधनाचे नियोजन करताना विकसित होणारी गृहीते

क) एक गृहीतक जे वैशिष्ट्यांचे वर्णन करते

ड) यापैकी काहीही नाही

28) What is the main aim of interdisciplinary research?

A) To over simplify the problem of research

B) To create a new trend in research methodology

C) To bring out the holistic approach to research

D) To reduce the emphasis on a single subject in the research domain

आंतरविद्याशाखीय संशोधनाचे मुख्य उद्दिष्ट काय आहे?

अ) संशोधानाची समस्या अधिक सोपी करणे

ब) संशोधन पद्धतीमध्ये नवीन कल निर्माण करणे

क) संशोधनासाठी सर्वांगीण दृष्टिकोन समोर आणणे

ड) संशोधन क्षेत्रात एकाच विषयावरील भर कमी

29) What is called as Participant observation?

A) When the researcher asks respondents to record answers in writing from a list of questions in an observatory

B) When a researcher watches a group but does not get involved of the activities of a group to be researched

C) When the researcher examines a group and also participates in the activities as a member of the group to be researched

D) None of these

कशाला सहभागी निरीक्षण म्हणतात?

अ) जेव्हा संशोधक प्रतिसादकर्त्यांना वेधशाळेतील प्रश्नांच्या सूचीमधून उत्तरे लिखित स्वरूपात रेकॉर्ड करण्यास सांगतात.

ब) जेव्हा एखादा संशोधक समूह पाहतो परंतु संशोधन करण्याच्या गटाच्या क्रियाकलापांमध्ये सहभागी होत नाही

क) जेव्हा संशोधक एखाद्या गटाचे परीक्षण करतो आणि संशोधन करण्याच्या समुहाचा सदस्य म्हणून उपक्रमात भाग घेतो.

ड) यापैकी काहीही नाही

30) Which of the following statement is NOT true about Random Sampling?

A) Random sampling is reasonably accurate

B) Random sampling is free from personal biases

C) An economical method of sampling

D) Can be applied for all types of data collections

खालीलपैकी कोणते विधान यादृच्छिक नमुन्याबद्दल सत्य नाही?

अ) यादृच्छिक नमुना योग्यरित्या अचूक आहे

ब) यादृच्छिक नमुना वैयक्तिक पूर्वाग्रहांपासून मुक्त आहे

क) सॅम्पलिंगची किफायतशीर पद्धत

ड) सर्व प्रकारच्या डेटा संकलनासाठी वापरले जाऊ शकते

31) What is a research design?

A) A presentation of plan for Data Collection

B) Explanation of methodology to be used in the thesis

C) A framework for every stage of the collection and analysis of data

D) Presentation of tables, graphs etc. in the thesis

संशोधन आराखडा म्हणजे काय?

अ) डेटा संकलनासाठी योजनेचे सादरीकरण

ब) प्रबंधात वापरल्या जाणाऱ्या पद्धतीचे स्पष्टीकरण

क) डेटा संकलन आणि विश्लेषणाच्या प्रत्येक टप्प्यासाठी एक फ्रेमवर्क.

ड) प्रबंधात तक्ते, आलेख इ. चे सादरीकरण

32) Which one of the following is not a probability sampling?

A) Simple Random Sampling

B) Stratified Random Sampling

C) Snowball Sampling

D) Systematic Random Sampling

खालीलपैकी कोणता संभाव्यता नमुना नाही?

अ) साधे यादृच्छिक नमुना

ब) स्तरीकृत यादृच्छिक नमुना

क) स्नोबॉल सॅम्पलिंग

ड) पद्धतशीर यादृच्छिक नमुना

33) What is true about the good research proposal?
- A) Discuss all unnecessary data
- B) It provides exact information of respondents names and addresses
- C) Focus on the addressing the research objectives
- D) All the above are true

चांगल्या संशोधन प्रस्तावाबद्दल काय सत्य आहे?
- अ) सर्व अनावश्यक डेटावर चर्चा करते
- ब) हे उत्तदात्यांची नावे आणि पत्ते यांची अचूक माहिती प्रदान करते
- क) संशोधन उद्दिष्टे संबोधित करण्यावर लक्ष केंद्रित करते
- ड) वरील सर्व सत्य आहेत.

34) Dialogue method of discovering the truth was given by:
- A) Plato
- B) Lenin
- C) J.S. Mill
- D) Karl Marx

सत्यशोधनासाठीची संवादपद्धती .... यांनी दिली
- अ) प्लेटो
- ब) लेनिन
- क) जे. एस. मिल
- ड) कार्ल मार्क्स

35) Using someone else's research without due acknowledgement is called as
- A) Copyright
- B) Plagiarism
- C) Publication
- D) Patent

दुसऱ्या संशोधन आवश्यक ते श्रेय न देता वापरणे यास .... म्हणतात.
- अ) कॉपीराईट
- ब) वाङ्मय चौर्य
- क) प्रकाशन
- ड) स्वामित्व हक्क

36) ___________ are primary data collection techniques in social research
- A) Schedule and questionnaire
- B) Formulation of Problem and Research question
- C) Objectives and Hypothesis
- D) Hypothesis and Data collection

.... ही दोन्ही सामाजिक संशोधनातील प्राथमिक तथ्य संकलनाची तंत्रे आहेत.
- अ) अनुसूची आणि प्रश्नावली
- ब) समस्या सूत्र आणि संशोधन प्रश्न
- क) उद्दिष्टे आणि गृहीतके
- ड) गृहीतक आणि तथ्य संकलन

37) Case study is a ___________ research Method.

A) Numerical B) Qualitative

C) Descriptive D) None of these

व्यष्टि अध्ययन .... संशोधन पद्धती आहे.

अ) संख्यात्मक ब) गुणात्मक

क) वर्णनात्मक ड) यापैकी नाही

38) The quality of a research journal is indicated by its ___________

A) h′index B) g′index

C) i/o score D) Impact factor

एखाद्या संशोधन नियतकालिकाचा दर्जा .... याने दर्शविला जातो.

अ) h′index ब) g′index

क) i/o score ड) Impact factor

39) Who wrote the book Research Ethics for Students in the Social Sciences (2020) ?

A) Jaap Bas

B) J. David Creswell and John W. Creswell

C) C. R. Kothari

D) Elizabeth J. Tisdell and Sharan Merriam

रिसर्च एथिक्स फॉर स्टुडंट्स इन द सोशल सायन्सेस (2020) हे पुस्तक कोणी लिहिले?

अ) जाप बस

ब) जे. डेव्हिड क्रेसवेल आणि जॉन डब्ल्यू. क्रेसवेल

क) सी. आर. कोठारी

ड) एलिझाबेथ जे. टिस्डेल आणि शरण मेरियम

40) Who is the father of Bibliography?

A) Adam Smith B) Paul Felix Lazarsfeld

C) Conrad Gesner D) Aristotle

संदर्भग्रंथसूचीचे जनक कोण आहेत?

अ) ॲडम स्मिथ ब) पॉल फेलिक्स लाझार्सफेल्ड

क) कॉनरॅड गेसनर ड) ॲरिस्टॉटल

41) Who propounded five methods for Qualitative research in 'A System of Logic (1843)'?

A) Bentham B) J. S. Mill

C) Aristotle D) Machiavelli

'अ सिस्टीम ऑफ लॉजिक (1843)' मध्ये गुणात्मक संशोधनासाठी पाच पद्धती कोणी मांडल्या?

अ) बेंथम ब) जे. एस. मिल

क) ॲरिस्टॉटल ड) मॅकियावेली

42) Which of the following method is used in Marxist theory?

A) Dialogue B) Consensus

C) SPSS D) Dialectics

मार्क्सवादी सिद्धांतामध्ये खालीलपैकी कोणती पद्धत वापरली जाते?

अ) संवाद ब) सहमती

क) एस पी एस एस ड) द्वंद्ववाद

43) Which method is used for study of Elections?

A) Historicism B) Positivism

C) Quantification D) Materialism

निवडणुकीच्या अभ्यासासाठी कोणती पद्धती वापरली जाते?

अ) इतिहासवाद ब) प्रत्यक्षार्थवाद

क) प्रमाणीकरण ड) भौतिकवाद

44) Who used the Positivism study method?

A) Hegel B) Herbert Spenser

C) Plato D) St. Augustine

प्रत्यक्षार्थवाद अभ्यास पद्धत कोणी वापरली?

अ) हेगेल ब) हर्बर्ट स्पेंसर

क) प्लेटो ड) सेंट ऑगस्टीन

45) Which methodology is used for interpretations of book?

A) Quantification
B) Hermeneutics
C) Interview
D) Statistics

पुस्तकाचा अर्थ लावण्यासाठी कोणती पद्धत वापरली जाते?

अ) प्रमाणीकरण
ब) हर्मेन्युटिक्स
क) मुलाखत
ड) सांख्यिकी

46) What are the two frameworks of field studies?

A) Descriptive field studies and hypothesis based field studies
B) Rational and irrational
C) Descriptive and irrational
D) None of these

क्षेत्रीय अभ्यासाच्या दोन फ्रेमवर्क काय आहेत?

अ) वर्णनात्मक क्षेत्र अभ्यास आणि गृहीतकांवर आधारित क्षेत्रीय अभ्यास
ब) तर्कशुद्ध आणि तर्कहीन
क) वर्णनात्मक आणि तर्कहीन
ड) यापैकी काहीही नाही

47) Which of the following is an objective of a survey?

A) Finding the correlation between action and acting
B) Finding the correlation between action and attitude
C) Finding the correlation between action and irrational
D) None of these

खालीलपैकी कोणते सर्वेक्षणाचे उद्दिष्ट आहे?

अ) कृती आणि अभिनय यांच्यातील परस्परसंबंध शोधणे
ब) कृती आणि वृत्ती यांच्यातील परस्परसंबंध शोधणे
क) क्रिया आणि तर्कहीन यांच्यातील परस्परसंबंध शोधणे,
ड) यापैकी काहीही नाही

48) Which of the following are two limitation of the survey method?

A) interpreting data is a complex task and theory is not built beyond data collection

B) interpreting information is hard work, but information is theory

C) information work is easy but theory is born automatically

D) none of these

खालीलपैकी कोणत्या सर्वेक्षण पद्धतीच्या दोन मर्यादा आहेत?

अ) माहितीचा अर्थ लावणे हे एक जटिल कार्य आहे आणि सिद्धांत डेटा संकलनाच्या पलीकडे तयार केला जात नाही

ब) माहितीचा अर्थ लावणे कठीण काम आहे परंतु माहिती हा सिद्धांत आहे

क) माहितीचे काम सोपे आहे परंतु सिद्धांत आपोआप जन्माला येतो

ड) यापैकी काहीही नाही

49) A question that requires the respondent to choose only one option from the options is called?

A) Semi - open ended

B) Closed - ended

C) Open ended

D) None of these

उत्तरदात्याला केवळ पर्यायामधून एक पर्याय निवडायचा असतो त्या प्रश्नाला काय संबोधले जाते?

अ) निम खुला प्रश्न

ब) बंदिस्त प्रश्न

क) खुला प्रश्न

ड) यापैकी काहीही नाही

50) Focus group is a ____________.

A) individual interview

B) group interview

C) rational man's interview

D) common man's interview

लक्ष्य गट हा .... आहे.

अ) वैयक्तिक मुलाखत

ब) गट मुलाखत

क) तर्कशुद्ध माणसाची मुलाखत

ड) सामान्य माणसाची मुलाखत

OOOO

Rough Work / रफ़ कार्य

Rough Work / रफ़ कार्य